

De vraag voor de maand maart was:**Kunstraat inzetten, wanneer doet u dat?****Kunstraat, soorten en eigenschappen**

In bijenboeken en op cursussen wordt geadviseerd om kunstraat vlak voor het gebruik in te smelten. Zelfs de draden mogen niet gespannen worden, omdat deze na verloop van tijd lossen komen te zitten. Wat dat betreft zou de vraag snel zijn beantwoord. De praktijk ligt echter anders.

- Gewalst kunstraat trekt bij temperatuurschommelingen snel krom, waardoor ongelijke raten ontstaan. Deze raten passen minder goed in de kast en zijn moeilijker te ontzegelen.

80

- Niet alleen in opslag maar ook in een bijenvolk kan kromtrekken optreden. Hang dus nooit teveel kunstraat tegelijk in een volk en hang het dan steeds tegen de buitenkant van het broednest.

- Het kromtrekken van gewalst kunstraat kun je tot een minimum beperken door de ramen bij een constante lage temperatuur te bewaren. Een koelcel is ideaal, maar ook een kelder of andere koele ruimte is geschikt.

- Het kromtrekken van gewalst kunstraat is ook afhankelijk van het aantal steundraden. Hoe meer draden des te minder last van kromtrekken.

- De dikte van het kunstraat heeft eveneens invloed op het kromtrekken. Dikkere kunstraat (ongeveer 15 vel per kilo) zal minder kromtrekken, dunner kunstraat (ongeveer 20 vel per kilo). Het dikkere kunstraat kan op bestelling worden gemaakt.

- Bewaar ramen met ingezette kunstraat altijd verticaal! Zelf gebruik ik al jaren gegoten kunstraat en wel om de volgende redenen:

- Gegoten kunstraat trekt bij temperatuurschommelingen absoluut niet krom en kan gerust in de wintermaanden worden ingezet.

- Wanneer het bijenseizoen weer begonnen is en ook andere zaken, zoals de tuin, veel aandacht vragen staan de ramen met kunstraat klaar en hoeft je niet hals over kop aan het werk. Bij de meeste werkzaamheden geldt, haastige spoed is zelden goed.

- Een ander voordeel van gegoten kunstraat is dat je het zelf, of een collega-imker, van je eigen gewonnen was kunt laten maken. Over het algemeen betaal je dan ongeveer f5,- per kilo was. Uit één kilo was komen ongeveer 18 gegoten en 20 gewalste vellen kunstraat. (BK-formaat) Persoonlijk vind ik dat een voordeel.

- Beweerd wordt dat bijen liever op gegoten dan op

gewalst kunstraat werken. Of dit ooit proefondervindelijk is vastgesteld is mij onbekend. Mijn ervaring is in ieder geval zeer positief. Als nadeel zou ik willen noemen de breekbaarheid, vooral bij lage temperaturen. Je moet er dus extra voorzichtig mee omgaan.

Door gegoten kunstraat ±15 minuten bij 30°C in de oven te leggen wordt deze soepel en dan goed te snijden en in te smelten, zonder dat breuk op treedt. Door de ramen met kunstraat in afsluitbare dozen of kisten te bewaren beperk je uitdroging en beschadiging tijdens transport. Plastic in of om de verpakking geeft nog meer bescherming.

Ook ramen met gegoten kunstraat altijd in verticale stand bewaren en vervoeren.

Tot besluit

Iedere imker heeft zo zijn of haar eigen werkwijze aangeleerd, hetzij op een cursus of van een collega-imker.

Als je met je eigen methode goede resultaten hebt is verandering niet nodig. Wanneer je naar aanleiding van dit of een van de andere artikelen over dit onderwerp tot de conclusie komt dat je het beter anders kunt gaan doen, wens ik je daarbij veel succes toe.

Wat het inzetten van kunstraat betreft zijn er nog vele punten waarover de meningen sterk verdeeld zijn. Voorbeelden daarvan zijn: bedraden van de ramen, kunstraat tegen boven- of onderlat (bij ramen zonder zaagsnede), gebruik van de zaagsnede, gebruik draadspanner. Deze rubriek zal dan ook nog jaren vooruit kunnen.

Bert Opsteeg, Haaren

De vraag voor de maand juni

Koninginnen invoeren is een intrigerend onderwerp. Omdat steeds meer imkers met teelt en selectie bezig zijn is dit een onderwerp waarover we veel ervaringen moeten uitwisselen. Dat is de beste manier om er vertrouwd mee te raken en te kunnen beoordelen welke methoden onder bepaalde omstandigheden de meeste kans van slagen heeft. Welke ervaringen, successen en teleurstellingen, hebt u met het invoeren van koninginnen?

U kunt uw antwoord tot eind maart insturen naar de redactie per brief, op diskette of per e-mail aan redactie@vbbn.nl